

WŚRÓD

NAS

Pismo Towarzystwa Przyjaciół Dzieci
Zachodniopomorskiego Oddziału Regionalnego
w Szczecinie

Nr 3/19 (16) - czerwiec 2019 r.

ISSN 1643-3440

100 lat TPD - 1919 ÷ 2019

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci istnieje w Polsce od 1919 roku. Na Pomorzu Zachodnim TPD działa od 23 września 1945 r. Misją Towarzystwa Przyjaciół Dzieci jest wszechstronny rozwój dzieci, wyrównywanie ich szans i uczenie samodzielności, by stały się dobrze przygotowane do życia w rodzinie i społeczeństwie. Sprawiedliwe i równe ich traktowanie, tolerancja, szacunek dla drugiego człowieka, integracja, solidarność i wzajemna pomoc, to zasady, które przyświecają naszym działaniom.

Od 100 lat TPD budząc społeczną wrażliwość na krzywdy, zagrożenia i potrzeby dzieci stoi na straży ich praw. To dzięki zaangażowaniu ludzi, dla których los dzieci jest wartością nadrzędną możemy realizować działania w placówkach opiekuńczych, szkolno-wychowawczych, edukacyjnych, ośrodkach pomocy rodzinom, kołach wsparcia dla rodzin oraz placówkach specjalistycznych wsparcia dla dzieci z chorobami przewlekłymi.

W odpowiedzi na potrzeby naszych podopiecznych tworzymy dla nich warunki do edukacji, terapii oraz różnych form

wsparcia w ramach realizowanych projektów tematycznych. Troska o dziecko, to nie tylko praca z nim samym, ale zaangażowanie się w proces wychowawczy dorosłych kształtujących młodego człowieka. Wsluchanie się w potrzeby i pragnienia dziecka, to właściwe odczytanie jego zachowania. Łatwo jest ocenić powierzchowne zachowanie dziecka, lecz sztuką jest dopatrzenie się tego, co tkwi w podłożu, zrozumienie i podanie mu przyjaznej ręki.

Działania TPD w swej istocie zakładają zbudowanie świadomości społecznej, zaangażowania osób i instytucji, które są odpowiedzialne za proces wychowawczy dziecka i stworzenia drogi porozumienia między nimi w kierunku wsparcia rodzin. Dostrzeganie współczesnych potrzeb dzieci i ich rodzin oraz wykorzystywanie dostępnych możliwości do ich zaspakajania otwierają nowe standardy niesienia pomocy całym rodzinom.

Wierzę, że praca osób zaangażowanych w **100-letnią historię TPD** przyczyniła się do zaszczerpienia w młodych odbiorcach naszych działań, pozytywnych wartości oraz idei pracy obywatelskiej na rzecz społeczeństwa. Owocem tej pracy są osiągnięcia

dzieci, którym dano szansę na wykorzystanie ich potencjału i nie dopuszczenie do marginalizacji rodzin o zwiększonych potrzebach wsparcia wychowawczego. Hasło „**Wszystkie dzieci są nasze**”, to nie tylko slogan przyświecający działaniom TPD, to drogowskaz do traktowania dzieci z szacunkiem, zrozumieniem i akceptacją.

Fot. Archiwum

Zygmunt Pyszkowski - prezes Zachodniopomorskiego Oddziału Regionalnego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Szczecinie, wice-prezes Zarządu Głównego TPD w Warszawie.

WYDANIE SPECJALNE NA JUBILEUSZ

100-lecia

TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ DZIECI

ZACHODNIOPOMORSKI RZECZNIK PRAW DZIECKA
Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Szczecinie

Tel. 91 489 12 94

Historia ludźmi pisana Prezesa ZW TPD na przestrzeni lat

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci to stuletnia historia działań na rzecz dziecka będącego w potrzebie. Działań mających na celu poprawę jego życia i lepszego startu w dorosłość. Nie było by jednak tak spektakularnej historii, gdyby nie ludzie. Wybitni działacze, którzy z pasją i wielkim oddaniem działali na rzecz dzieci. Dlatego podczas obchodów tego jubileuszu należy z wielkim szacunkiem wymienić wszystkich Prezesów i sprawić, by pamięć o Nich przetrwała kolejne sto lat.

O działalności obecnego prezesa, Zygmunta Pyszkowskiego można by napisać książkę, ciężko więc będzie ująć jego osiągnięcia i opisać pracę na rzecz dzieci i rodzin w tym krótkim artykule. Od początku swojej pracy był nauczycielem, opiekunem, wychowawcą dziecka i rodziny zastępczej. Natomiast od 1981 do 1995 r. działał jako członek Społecznej Rady przy Wojewódzkim Ośrodku Adopcyjno-Opiekuńczym w Szczecinie. W 2001 r. jako inicjator oraz członek założyciel zainicjował powstanie Zachodniopomorskiego Forum Organizacji Socjalnych, które obecnie skupia około 90 stowarzyszeń zajmujących się pomocą osobom będącym w kryzysie. W latach 2006–2012 był członkiem Wojewódzkiego Interdyscyplinarnego Zespołu do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powołanego Uchwałą Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego, a także od 2011 r. członkiem Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Szczecinie. Przez wiele lat działał jako wykładowca licznych szkoleń organizowanych przez ZAFOZ dla działaczy i wolontariuszy ze stowarzyszeń udzielających pomocy osobom bezrobotnym, rodzinom wielodzietnym, niepełnym, dysfunkcyjnym i niewydolnym wychowawczo. Jako wizytator metodyczny od 1979 roku, inicjator i organizator Olimpiad Specjalnych dla dzieci z upośledzeniem lekkim, a następnie umiarkowanym i znacznym. Poprzez pracę z rodzicami w kierunku rewalidacji ich dzieci, pomagał wyjść dzieciom z „ukrycia”. Pokazywał, że również w miejscach publicznych jest dla nich miejsce, przygotowywał ich do samodzielnego życia w tym środowisku. W latach 1989–1992 pełnił funkcję dyrektora i nauczyciela w Specjalnej Szkole Podstawowej dla Dzieci Zaburzonych w Zachowaniu, a także wychowawcy w Specjalnym Ośrodku Szkolno-

Prezesi ZW TPD w Szczecinie:

1945÷1947 - dr Lucjan Korczewski
1947÷1948 - Skorska-Zawierucha
1948 - Eugenia Teska
1949÷1951 - Władysław Jakubowski
1951÷1953 - Tadeusz Przystański
1953÷1957 - Waław Stasinowski
1958÷1961 - Marian Jędrzejczak
1961÷1964 - Mieczysław Kubicki
1965÷1968 - Waław Gelger
1969÷1971 - Marian Jędrzejczak
1972÷1980 - Zdzisław Chmiel
1980÷1981 - Władysława Kuczyńska
1981 - Grzegorz Trześniak
1981÷1983 - Józef Matuszewski
1983÷1991 - Zdzisław Chmiel
1991÷1995 - Alicja Modrzejewska
1995÷1996 - Zbigniew Pieczyński
od 1996 - Zygmunt Pyszkowski

Wychowawczym nr 5 w Szczecinie dla dzieci zaburzonych w zachowaniu.

Od 1985 r. wiceprezes i prezes Zarządu Wojewódzkiego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Szczecinie. Od początku był gorącym orędownikiem powoływania Placówek Wsparcia Dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin potrzebujących wsparcia. Zadaniem tych Placówek było i jest podnoszenie kompetencji rodzicielskich zapobiegających umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, bądź placówkach instytucjonalnych. Aktualnie na terenie Województwa Zachodniopomorskiego funkcjonuje około 100 takich Placówek obejmujących opieką ponad 2500 dzieci. W 2005 r. powołał przy Placówkach Wsparcia Dziennego 27 punktów poradnictwa rodzinnego poprzez zatrudnienie wykwalifikowanej kadry pedagogów rodzinnych. Inicjator powołania do pracy z rodzinami i dzieckiem Specjalistycznych Placówek Wsparcia Dziennego dla dzieci z zespołem Downa i ADHD, a także wspierał Koła

Dzieci Specjalnej Troski z niepełnosprawnością intelektualną, dzieci chorych na gościec przewlekłe postępujący oraz chorych na fenylketonurię. Inicjator upowszechnienia wychowania przedszkolnego, zwłaszcza dziecka wiejskiego.

W 2017 r. zainicjował realizację oraz rozpoczął kierowanie, współfinansowanym ze środków strukturalnych Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Projektu „Droga do domu”. Wyzначił rolę i miejsce pedagoga rodzinnego jako ogniwa wyspecjalizowanej opieki i pomocy pedagogicznej, której celem działań jest tworzenie właściwych dla prawidłowego rozwoju dziecka warunków wychowawczych i opiekuńczych już na poziomie rodziny biologicznej. Dzięki realizacji Projektu w latach 2017–2018 z pieczy zastępczej i instytucjonalnej do rodzin biologicznych powróciło 32 dzieci, a w 54 przypadkach udało się zapobiec umieszczeniu, dzięki wstrzymaniu procedury przez sądy. Od 2018 r. jest również kierownikiem bliźniaczego Projektu „Dziecko w domu - należne miejsce” realizowanego na terenie byłego Województwa Szczecińskiego, obejmującego 8 powiatów i 1170 rodzin z dziećmi będących w kryzysie. W 2019 r. dzięki ogromnym staraniom przyczynił się do wznowienia przy udziale Urzędu Miasta Szczecin pracy pedagogów rodzinnych na terenie miasta Szczecin. Od kwietnia 2019 r. 8 Placówek Wsparcia Dziennego wzmocniło swoje działania poprzez pracę pedagoga rodzinnego na rzecz 45 rodzin.

Za swoją, pełną poświęcenia pracę Zygmunt Pyszkowski otrzymał liczne odznaczenia i nagrody: w 2013 r. laureat Zachodniopomorskich Magnolii EFS w kategorii „Twarz POKL”, w 2014 r. otrzymał odznakę „Gryfa Pomorskiego” za zasługi na rzecz dzieci w Województwie Zachodniopomorskim, w 2017 r. otrzymał List Gratulacyjny Wojewody Zachodniopomorskiego za godną naśladowania postawę podczas realizacji zadań zabezpieczenia społecznego, za ofiarność, cierpliwość i kompetencje zawodowe, w 2018 r. ponownie został laureatem Zachodniopomorskich Magnolii EFS w kategorii „Ambasador EFS”. Jest autorem wielu publikacji na rzecz dzieci.

Prezes Zygmunt Pyszkowski jest osobą wrażliwą w kwestii problemów społecznych, a szczególnie dziecka i rodziny. Zawsze szuka sposobów, aby pomóc innym. Swoim zaangażowaniem w sprawy społeczne skutecznie zaraża innych. Jest to osoba, która godnie wprowadzi Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w kolejne stulecie.

Opracowała **Magdalena Wilk** na podstawie materiałów archiwalnych TPD ZOR w Szczecinie.

Fot. WUP Szczecin

PODARUJ 1% PODATKU

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci

Zachodniopomorski Oddział Regionalny

KRS 0000133561 **1%**

www.tpd.szczecin.pl

W trosce o wypoczynek dzieci i młodzieży

Wszyscy zdajemy sobie sprawę z tego, jak ważny jest w życiu każdego człowieka odpowiedni wypoczynek. Chwile wytchnienia, oderwanie się od codzienności, zmiana otoczenia i środowiska, odreagowanie stresów to elementy korzystnie działające na zdrowie psychofizyczne. Dlatego też Towarzystwo Przyjaciół Dzieci od początku swej działalności kładło ogromny nacisk na organizowanie wypoczynku dla swoich podopiecznych. Akcją letnią zapoczątkowało Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Warszawie w 1924 roku, czyli w okresie międzywojennym. W koloniach uczestniczyło wówczas 95 dzieci. Cztery lata później RTPD zapewniło wypoczynek 1783 dzieciom. Z kolonii tych korzystały przede wszystkim dzieci z zakładów i ognisk prowadzonych przez RTPD. Wojna przerwała akcję kolonijną Towarzystwa. Tuż po wojnie zapotrzebowanie na wakacyjny wypoczynek dla dzieci był wyjątkowo duży. Liczba dzieci, którymi tradycyjnie już zajmowało się Towarzystwo znacznie wzrosła - zwłaszcza

osieroconych, niedożywionych, zaniedbanych pod względem opiekuńczym i wychowawczym. W 1948 r. RTPD prowadziło kolonie dla prawie 62 tysięcy dzieci.

W związku z zapotrzebowaniem duże znaczenie miało organizowanie kolonii zdrowotnych. Organizowano je dla dzieci z niedoborem wzroku i ciężaru ciała oraz włośnością ogólną, chorobą reumatyczną w okresie remisji, przewlekłą chorobą dróg oddechowych, obniżoną sprawnością ruchową i wieloma innymi chorobami wynikającymi z okresu wojny. Na ziemi szczecińskiej również prowadzono akcję letnią. Służyły temu ośrodki kolonijne zlokalizowane m.in. w Wiselce, Trzebieży, Dziwnowie, Rewalu, Niechorzu, Brzósłkach, Pilchowie oraz Warszawie. Większość tych obiektów w 1953 r. Zostało przejętych przez FWP bądź oświatę.

Pomimo wielu politycznych zawirowań Towarzystwo Przyjaciół Dzieci zajmowało się i nadal zajmuje organizacją wypoczynku zarówno letniego jak i zimowego. Każda placówka Zachodniopomorskiego Oddziału Regionalnego TPD przygotowuje dla swoich podopiecznych wypoczynki w miejscu zamieszkania tzw. półkolonie. W tym czasie wychowankowie mają zapewnione liczne atrakcje, począwszy od zajęć typowo rekreacyjnych, obcowania z kulturą (kino, teatr, wystawy), a skończywszy na turystyce. Każdego roku z tej formy wypoczynku korzysta ok. 1000 wychowanków ŚOW.

Od wielu lat na zlecenie Gminy Miasto Szczecin i Wojewody Zachodniopomorskiego oraz samorządów Gmin woj. zachodniopomorskiego Towarzystwo Przyjaciół Dzieci organizuje kolonie letnie,

które odbywają się zarówno nad morzem (Łukęcin), jak i w górach (Kowary i Rzecznka). Programy wszystkich turnusów kolonijnych zawierają elementy socjoterapii i warsztatów profilaktyki uzależnień. Jednak najbardziej istotnym elementem każdego turnusu jest zaszczepienie w młodych ludziach miłości do poznawania piękna naszego kraju, dlatego też nie może zabraknąć atrakcji turystyczno-krajoznawczych. Każdego roku z tej formy wypoczynku korzysta łącznie ok. 600 dzieci i młodzieży.

Wypoczęty i zrelaksowany człowiek, to zdrowy człowiek. Mając na uwadze tę maksymę TPD przygotowuje się do kolejnej akcji "Lato 2019".

Opracowała **Magdalena Wilk** na podstawie publikacji: „Przyjaciele Dziecka” *Bohdana Tracewskiego* oraz opracowania „Działalność Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w systemie oświatowym i opiekuńczo-wychowawczym na terenie województwa zachodniopomorskiego w latach 1919-2018” autorstwa *Zygmunta Pyszkowskiego*.

Placówki Specjalistyczne TPD w Świnoujściu

Placówka Specjalistyczna TPD nr 1

Środowiskowe Ognisko Wychowawcze nr 1 w Świnoujściu przy ul. Sosnowej 16, działalność rozpoczęło wiosną 1996 r. jako pierwsza tego typu placówka w mieście. Swoją opieką objęło dzieci i młodzież mieszkającą na prawobrzeżu miasta z rodzin wymagających wsparcia, pomocy, uwikłanych w różne problemy społeczne. Ognisko jest czynne 6 godzin dziennie, od 12:00 do 18:00 w ciągu roku szkolnego oraz od 9:00 do 15:00 podczas wakacji i ferii szkolnych. Placówka mieści się w budynku Przedszkola Miejskiego nr 9, posiada bardzo dobre warunki lokalowe, dostęp do dużego ogrodu wyposażonego w różnorodne urządzenia zabawowe, sąsiaduje z nowoczesnym miejskim placem zabaw „Piracka Przygoda”. Ognisko podczas codziennej działalności stwarza przyjazne warunki do zabawy, nauki i wypoczynku oferując zajęcia opiekuńczo-wychowawcze, rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, zajęcia sportowe, informatyczne oraz specjalistyczne: socjoterapeutyczne, logopedyczne, korekcyjno-kompensacyjne. Codziennie prowadzone jest dożywianie dzieci. Obecnie do Ogniska uczęszcza 30 wychowanków.

Renata Bujak,
Placówka Specjalistyczna TPD nr 1, Świnoujście

Placówka Specjalistyczna TPD nr 2

Środowiskowe Ognisko Wychowawcze TPD Nr 2 w Świnoujściu jest placówką pobytu dziennego dzieci i młodzieży. Zapewniamy swoim podopiecznym opiekę wychowawczą, pomoc w rozwiązywaniu indywidualnych trudności życiowych i rodzinnych. Tworzymy warunki do nauki, rozwijamy zainteresowania i uzdolnienia. Nasze Ognisko funkcjonuje na terenie miasta Świnoujścia od 2004 r. Przez 15 lat naszej działalności uczyliśmy naszych wychowanków przestrzegania obowiązujących norm i zasad współżycia społecznego, kształtowaliśmy właściwy stosunek do nauki i pracy. W codziennej pracy staramy się wzmacniać więzi koleżeńskie pomiędzy

dziećmi, budować pozytywne relacje - bez napięć i agresji, w oparciu o pozytywne wzorce i przykłady. Realizując te zadania zawsze kierujemy się dobrem dziecka oraz poszanowaniem jego praw. Nasi podopieczni wdrażani są, więc we wszystkie przedsięwzięcia mające na celu integrację ze środowiskiem lokalnym, uczestniczą regularnie w licznych konkursach, turniejach i zawodach. Zdobyliśmy m.in.: Puchar Prezydenta Miasta za udział w Otwartych Mistrzostwach w Lotach Latawców, dwukrotnie wyróżnienia w konkursach plastycznych pt: "Wakacyjna wyprawa po zdrowie", zorganizowanym przez Wydział Zdrowia Publicznego Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie. Od marca 2018 r. realizujemy projekt „Bez granic”, którego przewodnim celem jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integracja ze środowiskiem lokalnym. W ramach realizowanego przedsięwzięcia podjęliśmy współpracę z wieloma instytucjami i podmiotami, m.in. zainicjowaliśmy Polsko-Niemiecką wymianę dzieci i młodzieży, promującą szeroko pojęte działania profilaktyczne.

Marlena Więckowska,
Placówka Specjalistyczna TPD nr 2, Świnoujście

Szczecińskie ŚOW'y - bezpieczna przystań w mieście

Środowiskowe Ogniska Wychowawcze, inaczej Placówki Wsparcia Dziennego to jedna z podstawowych i najistotniejszych form realizacji zadań Towarzystwa Przyjaciół Dzieci. Już od początku swojej działalności Towarzystwo przystąpiło do organizowania opieki i wychowania dzieci, w ich czasie wolnym, poprzez placówki, które nosiły nazwy: ognisko, świetlica i klub. Pierwsze ogniska zostały uruchomione w 1923 r. W książce „Społeczne wychowanie dziecka robotniczego w Polsce” (1919-1928) przedstawione zostały zadania ognisk: Ich celem jest danie dzieciom pomocy w odrabianiu lekcji i zapewnienie im należytej opieki poza szkołą, przede wszystkim zaś wywieranie na nie wpływu w kierunku ich uspołeczniania. W programie wychowawczym ognisk, świetlic i klubów realizowane były wartości ogólnie akceptowane przez społeczeństwo. Akcent położony był między innymi na kształtowanie szacunku dla pracy fizycznej i umysłowej, do ludzi którzy ją wykonują, wyrabianie umiejętności współdziałania, kształtowanie koleżeńskości i godności osobistej, ofiarności, a także umiejętności podporządkowania interesów jednostkowych dla dobra ogółu. Na przestrzeni lat doskonaliła się działalność ognisk, świetlic i klubów. Zmieniał się zakres i czas ich pracy. Różnie w zależności od konkretnych warunków, potrzeb i możliwości rozkładały się akcenty w kierunkach i formach działalności. Zwiększała się i malała ich liczba. Jednak sama ich istota pozostała do dziś taka sama. Placówki te wspierają i uzupełniają funkcję opiekuńczo-wychowawczą rodziny i szkoły, nastawiają się na kompensację braków i stymulację rozwoju dziecka, głównie wymagającego szczególnej pomocy. Zawsze kładziony jest akcent na wychowanie uspołeczniające. Działalność środowiskowa od powstania TPD wrosła w tradycję i misję niesienia pomocy dziecku.

Po transformacji ustrojowej Polski lat 90. nie straciła na aktualności. W dalszym ciągu była duża liczba rodzin potrzebujących pomocy, zwłaszcza wielodzietnych, niepełnych, dotkniętych bezrobociem, niewygodnych wychowawczo i będących w kryzysie. Dzieci z tych rodzin nie miały równego startu. Dlatego też od początku lat 90. ponownie zaczęła być wdrażana idea lat międzywojennych „Dziadka” Lisieckiego tworzenia placówek zapewniających pomoc zarówno dziecku jak i rodzinie. Zaczęto powoływać również w naszym województwie Środowiskowe Ogniska Wychowawcze Towarzystwa Przyjaciół Dzieci. Z racji przejścia TPD na samofinansowanie, rozwój tych Ognisk na początku lat 90. był niewielki, choć znaczący dla dalszego rozwoju. Od 1997 r. Ogniska nabrały nowego kształtu, wykorzystując przez ówczesny Zarząd Wojewódzki TPD ustawę o systemie oświaty umożliwiającą rejestrowanie niepublicznych placówek opiekuńczo-

wychowawczych, co dało możliwość dofinansowania ich działalności z budżetu oświaty i samorządów. Obecnie tylko na terenie miasta Szczecin funkcjonuje 8 Placówek Wsparcia Dziennego TPD, które rozmieszczone są zarówno w centrum jak i dzielnicach naszego miasta, tak aby korzystać z nich mogły dzieci zamieszkujące niemalże każdy zakątek. Nasze placówki znajdują się w między innymi w dzielnicy Pomorzany, Osiedle Słoneczne, Osiedle Kasztanowe, Podjuchy i Gołęcino. Zapewniamy w nich opiekę dla ok. 250 dzieci i młodzieży. W ramach swojej działalności tworzymy przede wszystkim przyjazne młodemu człowiekowi środowisko. Zapewniamy zajęcia edukacyjne mające na celu wyrównywanie braków edukacyjnych. Przy współpracy ze szkołą Tańca „Danceclub” we wszystkich Placówkach, od trzech lat, odbywają się zajęcia taneczne. Wśród naszych wychowanków rozbudzamy pasję organizując zajęcia modelarskie, plastyczne, a także

dzięki Fundacji Kulczyk, warsztaty kulinarne. W ramach wypoczynku letniego budzimy w naszych podopiecznych ducha odkrywcy podczas organizowanych przez nas wycieczek krajoznawczych. Nasi wychowankowie mają także możliwość uczestniczenia w imprezach kulturalnych organizowanych na terenie miasta.

Dzięki ogromnemu, bo już stuletniemu doświadczeniu w pracy na rzecz dziecka wiemy, że aby skutecznie służyć mu pomocą należy swoją działalność rozszerzyć i wyjść poza ramy Ognisk, dotrzeć do rodzin i objąć je kompleksowym wsparciem. Dopiero takie wsparcie daje wymierne rezultaty. Dlatego też Zachodniopomorski Oddział Regionalny TPD z prezesem Zygmuntem Pyszkowskim na czele w 2017 r. wdrożył w życie nowatorski na skale kraju Projekt pod hasłem „Droga do Domu”. Powołując tym samym funkcję pedagoga rodzinnego, którego zadaniem jest praca z dzieckiem i jego rodziną, a kluczowym celem zapobieżenie umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej bądź instytucjonalnej, a także jeśli już dziecko w niej przebywa pomoc w powrocie do rodziny biologicznej.

Sto lat za nami, a przed nami? Kolejne wyzwania, ustawiczny rozwój, aby zawsze stać na straży dobra dziecka.

Magdalena Wilk,
koordynator ŚOW TPD w Szczecinie

www.tpd.szczecin.pl

PODARUJ 1% PODATKU

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci

Zachodniopomorski Oddział Regionalny

KRS 0000133561

37 lat w strukturach Towarzystwa Przyjaciół Dzieci

Wspomnienie dr Alicji Bodech z lat współpracy w Kole Chorych na Gościec Przewlekle Postępujący TPD w Szczecinie, założycielki, opiekuna medycznego i wspierającego rodziców oraz dzieci w tej przewlekłej chorobie.

Idea pomocy dzieciom znajdującym się w trudnych sytuacjach życiowych, zainspirowała założycieli 100 lat temu, do organizacji struktur, które miały na celu wsparcie potrzebujących. Wpisałiśmy się w tę ideę, organizując 37 lat temu nasze "Kolo Pomocy Dzieciom Chorym na Gościec Przewlekły". Przewlekła choroba stwarza duży dyskomfort w życiu dziecka i całej jego rodziny. Tylko wzajemna, solidarna pomoc w różnych potrzebach, czy to materialnych czy moralnych, może skutecznie wesprzeć potrzebującego. Rok założenia Koła był to czas, kiedy rodzinom żyło się trudno. Brakowało żywności, leków, ubrań. Jako lekarz leczący te dzieci czułam, że musimy pomóc sobie nawzajem.

Tak, 22 października 1982 r., powstało "Kolo Pomocy Dzieciom Chorym na Przewlekły Gościec", jedyne w kraju, pod patronatem TPD, organizacji z którą od lat współpracowałam. W Zarządzie Wojewódzkim TPD znaleźliśmy zrozumienie dla naszych planów. Zostaliśmy przyjęci do grona „Przyjaciół Dzieci”. Kolo powstało z potrzeby serca i takim zostało. Hasło pani Agnieszki Jagieluk, przewodniczącej Koła „Wszystkie dzieci są nasze”, jest zawsze aktualne. Wiele lat minęło od daty założenia Koła. Zmieniał się skład osobowy członków, ich potrzeby, realia życia. W pierwszych latach spotykaliśmy się co miesiąc. Miejsca spotkań były różne. Teraz spotykamy się rzadziej, gościny udziela nam ZW TPD w swojej siedzibie. Rodziny pozna-

Fot. Archiwum

wały się bliżej, zawiązywały się przyjaźnie trwające do dziś. Pomagaliśmy sobie we wszystkich kłopotach, cieszyliśmy się z każdego sukcesu. Pomagaliśmy załatwiać sprawy urzędowe, wspomagaliśmy finansowo tych, którzy tego potrzebowali. Wspólne wyjazdy całych rodzin w czasie wakacji, sprzyjały większej integracji, poznaniu środowiska w jakim dziecko przebywało na co dzień. Początkowo były to biwaki w okolicach Szczecina, a od 1986 r. w ramach hasła „Poznaj swój kraj”, wycieczki do różnych miast Polski. Odwiedziliśmy Dolny Śląsk, Warmię i Mazury, Bieszczady. W 1992 r. rozpoczęło się nasze pielgrzymowanie poza granice Polski.

W sytuacjach szczególnie trudnych materialnie, wyjazd młodzieży był finansowany przez Kolo. Duchowym przywódcą naszej gromadki był ks. kanonik Marek Kałamarz, wielki przyjaciel dzieci i każdego z nas. Inicjator wielu projektów pielgrzymkowych, wspomagający potrzebujących moralnie, a często i materialnie.

Na pierwszą pielgrzymkę pojechaliśmy w 1992 r. do Włoch, do Ojca Świętego w Rzymie.

Odwiedziliśmy wiele sanktuariów, zwiedziliśmy szereg miast. Wielkim przeżyciem był udział rodzin naszego Koła w Pielgrzymce Narodowej Polaków do Rzymu w roku jubileuszowym 2000. Każdy wyjazd był okazją do poznania kultury (muzea, wystawy) oraz namiastki życia mieszkańców zwiedzanego kraju.

Aby móc funkcjonować w grupie potrzebne są środki finansowe, zdobywanie ich nie jest łatwe. Korzystamy z odpisów 1% podatku od członków Koła, osób zaprzyjaźnionych oraz spontanicznych darowizn. Dzięki pomysłowości i pracowitości wielu osób, od 1996 r. organizujemy Bale Charytatywne. Zdobyte fundusze przeznaczamy na organizowanie dla całych rodzin "Dnia Dziecka" w Ośrodku Kolonijnym Pionier w Łukęcinie nad morzem, u p. Danuty Wrony oraz organizację spotkania opłatkowego z prezentami dla dzieci od św. Mikołaja. Na imprezy te zapraszamy również dzieci z różnych Placówek TPD.

Patrząc wstecz na wydarzenia jakie przeżyliśmy wspólnie, wspominając osoby, które brały w nich udział, jedno jest pewne - udało się stworzyć grupę osób wzajemnie połączonych nicią sympatii, życzliwych, z inicjatywą do działania dla wspólnego dobra. Filarem Koła jest przewodnicząca, p. Agnieszka Jagieluk, osoba mająca "wielkie serce" i siłę cementującą naszą grupę. Osobami zawsze pomocnymi są: Marian Postawa, Zofia Osmańska, Ela Kwasik, Basia Grotkiewicz i wiele, wiele innych. Życie jest łatwiejsze, kiedy mamy świadomość, że można poradzić się, uzyskać pomoc od drugiego człowieka. Chcielibyśmy być sobie pomocni nawzajem przez kolejne długie, lata.

Doktor Alicja Bodech,
emerytowana lekarz pediatra i reumatolog dziecięcy

Realizacja Programu "Żółty Talerz"

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w swym codziennym funkcjonowaniu, kieruje się dobrem dzieci, od najmłodszych do tych pełnoletnich, stwarzając im warunki do lepszego startu w samodzielne życie i jak mówi ludowe porzekadło "czym skorupka za młodu nasiąknie, tym na starość trąci". Dlatego tak ważne jest wspomaganie rozwoju dzieci na wielu płaszczyznach, poprzez angażowanie się w różne projekty zewnętrzne jak również pisanie własnych.

Przykładem wielkiego, zewnętrznego projektu, w którym TPD uczestniczy jest Program "Żółty Talerz", który wspiera system żywienia dzieci w Polsce, powstały z inicjatywy Kulczyk Foundation.

Program wszedł w życie w 2016 r. i trwa nieprzerwanie do chwili obecnej, a to jest już około 1000 dni. Projekt rozwija się prężnie,

ŻÓŁTY TALERZ

zdobywając nowych darczyńców. TPD jest jednym z kilku stowarzyszeń które realizują Program "Żółty Talerz", ale jest najliczniej reprezentowanym, zbliżamy się do 100-ki placówek w całej Polsce.

Projekt "Żółty Talerz" ma na celu wzbogacenie i rozszerzenie oferty żywieniowej dla dzieci i młodzieży, aby żadne dziecko nie było głodne, jadło posiłki pełnowartościowe, mogło zjeść więcej gdy jest to konieczne, poznało pełen "koszyk" zdrowej, kolorowej żywności.

Jest to możliwe, dzięki dotacji pieniężnej, proporcjonalnej do ilości dzieci uczestniczących w Programie. Prowadzimy również warsztaty żywieniowe, aby podnieść świadomość dzieci w dziedzinie zdrowego odżywiania się razem gotujemy, poznajemy różne nowe produkty, smakujemy je, wachamy, oglądamy i małymi krokami przekonujemy do nowości.

Z dotacji również kupujemy pomoce dydaktyczne: gry, książki oraz pomoce plastyczne: farby, kredki itp.

Celem dodatkowym jest również doposażenie pomieszczeń kuchennych sprzętem AGD wspomagającym zdrowe żywienie. Osoby prowadzące Projekt w Placówkach, mogą również uczestniczyć w warsztatach edukacyj-

nych organizowanych przez Fundację, w Warszawie w siedzibie Efekt Domina, gdzie jest sala szkoleniowa oraz wspaniale wyposażona kuchnia. Tam też otrzymujemy fachową wiedzę z zakresu zdrowego żywienia, a w kuchni szalejemy przy garnkach! Następnie tą wiedzą dzielimy się z naszymi podopiecznymi w naszych kuchniach.

Ten Projekt pokazuje nam, jak bardzo był potrzebny w sferze mentalnej młodych ludzi jak i w możliwości doświadczania na co dzień nowych smaków, zdrowego jedzenia, picia wody.

Powoli kończy się III edycja Programu "Żółty Talerz", a nasze dzieci z większą świadomością siadają do stołu.

Sonia Świtalska, kier. ŚOW TPD
Szczecin, ul. Pocztowa 31-33

Edukacja przedszkolna ważnym aspektem pracy TPD

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci od początku swojej działalności stawiało na edukację przedszkolną, mając na uwadze rangę i ważność kształcenia dzieci już od najmłodszych lat. W Szczecinie pierwsze Przedszkole RTPD powstało już w 1947r. Mieściło się przy ul. Mickiewicza 18, kierowniczką została Stefania Dawida. W latach następnych powstały dalsze Przedszkola TPD m.in. przy ul. Al. Wojska Polskiego 164 i 123, Komuny Paryskiej 20, wielkopolskiej 15, na Warszawie.

Trzeba dodać, że w latach 1949-1950 rozwój przedszkoli był niezwykle żywiołowy. Dość duża część została przejęta od różnych instytucji w tym oświatowych. Na skutek złych warunków (jednoizbowe), brak personelu, wyposażenia, niemal połowa spełniała jedynie funkcję punktów opiekuńczych.

W późniejszych czasach podczas wielu zawirowań politycznych przedszkola w ramach organizacji prawie nie istniały. Ważną rolę w celu przywrócenia ich funkcji do zadań statutowych odegrał prezes Zygmunt Pyszkowski, który umiejętnie wykorzystał możliwości jakie dało naszemu narodowi przystąpienie do struktur UE. Od 2006 roku w ramach realizacji projektów prowadzone są Przedszkola zarówno w miastach, jak i na

obszarach wiejskich.

W roku 2018 Zachodniopomorskie Towarzystwo Przyjaciół Dzieci prowadziło 43 Przedszkola i Punkty przedszkolne, w tym 26 na terenie okręgu szczecińskiego oraz 17 na terenie okręgu koszalińskiego.

Ogółem w Przedszkolach opieką i edukacją objętych było 907 dzieci w wieku 3-5 lat. We wszystkich placówkach zatrudnieni byli nauczyciele posiadający odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi przedszkolnymi. Wszystkie Punkty i Przedszkola wpisane były do rejestru Prezydentów, Burmistrzów bądź Wójtów.

W trakcie roku przedszkolnego organizowano między innymi wycieczki dla dzieci, festiwale piosenki dziecięcej, festyny, konkursy, występy dla rodziców i rodzin, a

także imprezy okolicznościowe (Dzień Dziecka, Mamy, Babcie, Wigilie itp.).

Pracownicy dydaktyczni brali udział w szkoleniach organizowanych przez TPD. Część kadry nauczycielskiej uzyskała awans zawodowy na nauczyciela kontraktowego oraz nauczyciela mianowanego.

We wszystkich Przedszkolach realizowano „podstawę programową wychowania przedszkolnego” oraz zajęcia dodatkowe takie jak: zajęcia logopedyczne, rytmika, integracja sensoryczna, zajęcia taneczne, językowe, sportowe i inne. Organizowano także wyjazdy do teatru i kina,

Na specjalne wyróżnienie zasługują nauczyciele: **Stefania Kwiatkowska-Ociepa, Katarzyna Olszewska, Joanna Synowiecka, Dorota Szaber i Agnieszka Woźniak.**

Wkraczając w nowe stulecie wiemy jaka będzie nasza rola. Wiemy, że wychowanie człowieka zaczyna się od najmłodszych lat, dlatego to stare ludowe powiedzenie **„Czym skorupka za młodu nasiąknie, tym na starość trąci”** wyznacza nam drogę na kolejne lata.

Opracowała **Magdalena Wilk** na podstawie materiałów archiwalnych TPD ZOR w Szczecinie.

Placówka Specjalistyczna TPD dla dzieci i młodzieży z Zespołem Downa „Iskierka”

Początek Placówki to powstanie Koła Rodziców i Przyjaciół Dzieci z Zespołem Downa TPD w 2004 r. Inicjatorami byli rodzice, którzy przy współpracy z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci powołali do życia „Iskierkę”.

W Placówce organizowane są różnorodne zajęcia terapeutyczne w ramach programów finansowanych przez PFRON oraz Urząd Miasta Szczecin. Rodzice mogą skorzystać z fachowej pomocy psychologa oraz innych terapeutów. Placówka daje

możliwość rozwoju nie tylko małym dzieciom, ale również wspiera i otacza opieką pełnoletnie osoby z Zespołem Downa. W Iskierce w godzinach popołudniowych funkcjonuje świetlica, w której dzieci mogą spędzić wolny czas. Poprzez specjalistyczne zajęcia indywidualne i grupowe, poprzez zabawę, udział w imprezach okolicznościowych i wycieczkach, wspomagamy rozwój dzieci w sferze fizycznej, poznawczej, emocjonalnej, społecznej. Dzieci czerpią wiele przyjemności z udziału w zajęciach

grupowych. Z niecierpliwością czekają na zajęcia rehabilitacyjne, teatralne, taneczne, muzyczno-rytmiczne czy warsztaty kulinarne. Mają swoich ukochanych terapeutów, którzy prowadzą m.in. zajęcia z logopedii, kinezylogii, integracji sensorycznej, psychostymulacji rozwoju poznawczego. W tworzeniu odpowiednich warunków do stymulowania rozwoju pomagają również wolontariusze, głównie młodzież z II Liceum Ogólnokształcącego w Szczecinie.

PODARUJ 1% PODATKU

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci

Zachodniopomorski Oddział Regionalny

KRS 0000133561 **1%**

www.tpd.szczecin.pl

Dzieci uwielbiają przychodzić do Iskierki, kochają to miejsce, swoich przyjaciół i terapeutów.

*Magdalena Korzeniecka,
Placówka Specjalistyczna TPD „ISKIERKI”*

100 lat Towarzystwa Przyjaciół Dzieci oraz 25 lat Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego TPD w Myśliborzu

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy TPD w Myśliborzu istnieje już od ponad 25 lat. Jest jedyną Placówką tego typu na terenie miasta i powiatu. Pomysł jego utworzenia zrodził się pod koniec 1992 roku. Wtedy to powstało w Myśliborzu Koło Towarzystwa św. Brata Alberta. Misją Koła było stworzenie i prowadzenie domu dla bezdomnych. W czasie prac przygotowawczych ujawnił się jednak problem braku na terenie gminy placówki dla dzieci głębiej upośledzonych umysłowo. W rezultacie wielu rozmów pedagogów, władz miejskich, członków koła, Towarzystwo św. Brata Alberta postanowiło zmienić swój zamiar i utworzyć placówkę dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym.

Na początku 1993 roku Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wlkp. wydało pozytywną decyzję i zarejestrowało Placówkę pod nazwą Ośrodek św. Brata Alberta i wydało pozwolenie na działalność oświatową jako placówce niepublicznej. 1 kwietnia 1994 roku w wyniku poszukiwania organu prowadzącego, Placówkę przejęło Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział w Gorzowie Wlkp., którym kierował p. Piotr Doniec. Zmieniono wówczas nazwę Placówki na Ośrodek Rehabilitacyjno-Wychowawczy TPD im. św. Brata Alberta w Myśliborzu. Przy Ośrodku działalność rozpoczęło Koło Dzieci Specjalnej Troski TPD, służące pomocą osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom. Ważnym faktem z historii Ośrodka jest jego przekształcenie z placówki niepublicznej w publiczną. Miało to miejsce na początku 1996 roku, kiedy to, z inicjatywy dyrektora Ośrodka p. Piotra Rampały, Zarząd Wojewódzki TPD w Gorzowie

Wlkp. wystąpił z wnioskiem do Kuratorium Oświaty i uzyskał stosowne pozwolenie. Od tego momentu placówka funkcjonuje pod nazwą Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy TPD w Myśliborzu. Od stycznia 1999 roku, w związku z reformą samorządową, organem prowadzącym został Zarząd Wojewódzki TPD w Szczecinie, jednostką finansującą Powiat Myśliborski, natomiast jednostką nadzorującą Kuratorium Oświaty w Szczecinie.

Placówka jest niewielka, panuje w niej rodzinna atmosfera wzajemnego szacunku i zrozumienia. Dzieci czują się w niej dobrze, chętnie wracają po przerwach w nauce.

W obecnym roku szkolnym, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy TPD w Myśliborzu to Szkoła Podstawowa Specjalna z oddziałami Przedszkola Specjalnego, oddziały wygaszanego Gimnazjum Specjalnego, Ponadpodstawowa Szkoła Przystosowująca do Pracy oraz internat. Dodatkowo w ramach Ośrodka funkcjonuje

wczesne wspomaganie rozwoju dziecka.

Do naszej Placówki uczęszczają dzieci, które są mieszkańcami: Myśliborza, Barlinka, Dębna, Nowogródka Pomorskiego, Lubiszyna, Kostrzyna, Witnicy, Sarbinowa, Cychr, Oborzan, Karska, Barnówka, Stawu, Ściechowa, Szczecina.

Placówka realizuje cele i zadania, które określone są w prawie oświatowym dotyczącym przede wszystkim zasad organizacji kształcenia specjalnego. W szczególności umożliwia zdobycie wiedzy i umiejętności na miarę możliwości ucznia, zapewnia warunki do nauki, prawidłowego rozwoju fizycznego, wypoczynku, rekreacji i rozrywki. Ponadto jej zadaniem jest kształtowanie środowiska wychowawczego sprzyjającego kształtowaniu właściwych postaw oraz rozwojowi osobowości. Staramy się stwarzać warunki do uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym środowiska lokalnego oraz umożliwiać rozwijanie zainteresowań i uzdolnień wychowanków.

Jak każda placówka tego typu prowadzimy zatem działalność dydaktyczną, opiekuńczą i wychowawczą. Choć wszystkie te trzy aspekty są ze sobą ściśle powiązane i rzec by należało nierozdzielnie, to w tymże artykule chciałbym skupić się na prowadzonej przez nas działalności opiekuńczej i wychowawczej, która jest podstawą naszej pracy.

„Droga wychowania jest długą drogą...” - tak mówiła wiele lat temu Maria Montessori. „Ale nie należy wątpić, że warto iść tą drogą, szczególnie jeżeli widać efekty naszej pracy”. Dlatego cała kadra naszej Placówki głęboko wierzy, że osiągniemy sukces - bo choć czasem powoli, ale zawsze dążymy do celu.

Głównym celem wychowawczym naszego Ośrodka jest pomoc każdemu wychowankowi w jak najpełniejszym rozwoju jego osobowości, w przygotowaniu do aktywnego, odpowiedzialnego udziału w życiu społecznym przy uwzględnieniu jego indywidualnych możliwości wynikających ze stopnia i rodzaju niepełnosprawności. Działalność wychowawcza opiera się na zasadzie spójności działań pomiędzy Placówką, rodziną i wartościami z wychowawczego punktu widzenia elementami środowiska lokalnego.

Pozalekcyjną formą opiekuńczo-wychowawczą działalności Placówki jest świetlica szkolna, która zapewnia opiekę uczniom, którzy muszą dłużej przebywać w szkole ze względu na dojazd, a nie korzystają z internatu. Plan pracy świetlicy jest integralną częścią planu pracy szkoły i internatu. Harmonogram dnia jest elastyczny, dostosowany do potrzeb dzieci, uwzględnia wszystkie zajęcia dydaktyczne, pozalekcyjne i posiłki.

Popołudniu i w nocy wychowankowie przebywają w internacie stanowiącym integralną część Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego TPD w Myśliborzu. Internat funkcjonuje przez cały rok szkolny, 5 dni w tygodniu, zapewniając wychowankom całkowitą opiekę i warunki do rozwoju psychicznego, fizycznego i emocjonalnego. Zapewnia on opiekę szczególnie w zakresie stwarzania warunków bezpieczeństwa oraz promocji zdrowia uczniom wszystkich typów szkół funkcjonujących w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym TPD w Myśliborzu. Wychowankami grup wychowawczych są uczniowie, którzy nie mają możliwości realizowania obowiązku szkolnego w miejscu zamieszkania lub warunki domowe nie sprzyjają ich prawidłowemu rozwojowi w środowisku rodzinnym lub zostali skierowani na podstawie postanowienia sądowego.

Koło Pomocy Dzieciom z ADHD Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Szczecinie

Dzieci nadpobudliwe są dziećmi trudnymi, wymagającymi większego wkładu pracy, większej cierpliwości, bardziej przemyślanego, konsekwentnego działania dla osiągnięcia pozytywnych rezultatów wychowawczych. Będąc uciążliwie, kłopotliwe, wprowadzając dorosłych w stan zdenerwowania, z czasem nawet wyczerpania. Nauczyciele „wychodzą ze skóry” a rodzice mają ciężki wychowawczy „orzech do zgryzienia”. Zaczynają się więc wzajemne oskarżenia, które nie rozwiązują problemów. Lekarstwem dla nich będzie odnalezienie w nas dorosłych swoich sojuszników oraz przekonanie ich o tym, że ich problemy są także naszymi. Współdziałając razem, możemy spróbować je rozwiązać.

Usuwanie tych dzieci z klas, szkół, wszelkie krzyki i kary nakładane na nie niczego nie poprawią a wręcz dodatkowo zaburzą równowagę psychiczną dziecka, obniżając jeszcze bardziej i tak niskie już poczucie wartości, doprowadzając tym samym do zachowań nerwicowych i agresywnych.

Dlatego też rozumiejąc problem tych dzieci, trudną sytuację rodziców i nauczycieli, w lutym 2004 r. w Szczecinie powstało Koło Pomocy Dzieciom z ADHD. Koło samopomocowe działa przy Zachodniopomorskim Oddziale

Regionalnym Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Szczecinie. Głównym celem i zarazem misją Koła jest pomoc dzieciom z ADHD i ich rodzinom, wsparcie oraz walka o ich prawa w społeczeństwie. Tak więc pragniemy kształtować postawy zrozumienia i akceptacji problemów z tym związanych. Jesteśmy gotowi i otwarci na wszelką współpracę, oczekujemy na wszelkie Państwa propozycje i uwagi. Pogłębianie wiedzy na ten temat i kompleksowa pomoc dzieciom z ADHD i ich rodzinom zaowocują w późniejszym okresie samymi sukcesami.

To są Nasze Dzieci, cudowne i nad wyraz inteligentne. Spróbujmy wspólnie zaspokajać ich potrzeby. Słuchajmy ich, chwalcmy, doceniajmy, wyróżniajmy. Wiemy, że nadpobudliwość nie zlikwidujemy, ale objawy zminimalizujemy, wpływając na procesy wychowawcze, ograniczając przyczyny pochodzące ze środowiska i niewłaściwej relacji z otoczeniem.

Nie skreślamy ich na starcie. Zróbmy wszystko, aby okres szkoły wspominały miło i sympatycznie. Dajmy im szansę, aby na progu dorosłego życia mogły stanąć odważnie, z uniesioną głową, bez przylepionej przez świat etykiety „nadpobudliwy-znaczy...”

*mgr inż. Tamara Olszewska-Watracz, przewodnicząca
Koła Pomocy Dzieciom z ADHD TPD w Szczecinie.*

ciąg dalszy na str. 12.

Zarządzamy modelarstwem - Festiwal Modelarski „Paprykarz”

Modelarstwo, jak wszyscy wiemy to zajęcie wprost wymarzone dla dzieci. Jest ono tak pochłaniające i fajne, że wiele z nich decyduje się je kontynuować nawet, gdy już wyrosną z krótkich spodenek. Nie jest dziwnym więc, że wielu dorosłych pozostaje wiernymi tej pasji. To właśnie wśród takich dorosłych pasjonatów modelarstwa zrodziło się kiedyś pytanie: dlaczego by nie zrobić w Szczecinie imprezy na, której każdy modelarz i duży i mały może się pochwalić swoją pracą oraz spotkać z innymi pasjonatami? Nic więc dziwnego, że ścieżki modelarzy, tym razem tych dorosłych, skrzyżować musiały się z organizacją, której sztandarowym zadaniem jest działalność na rzecz dzieci. Tą organizacją było oczywiście Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny w

Szczecinie. Okazało się, że pracują tam ludzie, którzy także są pozytywnie nakręcenii i dostrzegli potencjał jaki tkwi w tym pomysle. Po krótkich i należy to podkreślić sprawnie przeprowadzonych przygotowaniach w 2010 r. zaowocowało to zorganizowaniem pierwszego Festiwalu Modelarskiego w Szczecinie pod nazwą PAPRYKARZ. Nazwa ta została przyjęta nieprzypadkowo. Chyba nic bardziej mieszkańcom naszego kraju nie kojarzy się ze Szczecinem tak wyraziście jak właśnie paprykarz. Dodatkowo, tak jak paprykarz jest mieszaniną wielu różnych składników dających w efekcie smaczną wyrazistą potrawę, tak i nasze modelarstwo jest pozytywną mieszaniną różnych stylów i technik.

Początki jak to zwykle bywa były skromne. Niewielka sala w Szkole Podstawowej nr 20 i spora ilość modeli, ale najbardziej satysfakcjonujące z całej imprezy były dumne buźki małych modelarzy prezentujących swoje dzieła oraz zaciekawione twarzą ich rówieśników w roli widzów. Sukces należało powtórzyć i w następnym roku odbyła się druga edycja Festiwalu. W 2013 r., po wycofaniu się poprzednich organizatorów modelarskich, zwarliśmy nasze szeregi i zmieniliśmy nieco koncepcję Festiwalu. W efekcie udało nam się zorganizować kolejną trzecią edycję Szczecińskiego Festiwalu Modelarskiego „Paprykarz” tym razem w nowej scenarii. Dzięki zaangażowaniu i wsparciu kierownictwa TPD Miejsca Festiwalowi użyczyło Muzeum Techniki i Komunikacji w Szczecinie. Od tego czasu cyklicznie, co roku, Festiwale odbywają się w Muzeum, a bliskość eksponatów techniki dodaje niepowtarzalnego klimatu, któremu ulega każdy, zarówno ten, kto przyjeżdża wystawić swoje modele jak i ten, który przychodzi tylko popatrzeć. Festiwal promuje młodych modelarzy zarówno tych zrzeszonych w klubach i modelarniach jak i indywidualnych. Chcemy, aby najmłodszy oraz młodzież oderwali się od tak powszechnego dzisiaj przesiadywania przed komputerem i rozwijali swoje zainteresowania techniczne, plastyczne i historyczne w jednym, właśnie poprzez modelarstwo. Festiwal i możliwość zaprezentowania swoich dzieł oraz nutka rywalizacji sportowej stanowić mają pozytywną szczeniową jaką chcemy zaaplikować wszystkim tym przywiązanym do komputerów i gier.

Placówka Specjalistyczna Nr 3 w Świnoujściu

Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dzieciennego nr 3 w Świnoujściu funkcjonuje w budynku socjalnym w dzielnicy Warszów. Placówka przeznaczona jest dla dzieci z rodzin potrzebujących wsparcia, za względu na różnego rodzaju problemy życia codziennego. Możemy objąć opieką 30 dzieci w wieku od 4 do 18 lat. Zajęcia w naszym ognisku odbywają się w dni robocze w godzinach 12:00-18:00 w przestronnych pomieszczeniach, na które składają się: sala telewizyjna, bogato wyposażona pracownia komputerowa, sala do gry w ping-ponga, pokój zabaw dla dzieci młodszych, kuchnia z jadalnią, pokój służbowy i pełen węzeł sanitarny. Placówka ma charakter specjalistyczny, a co za tym idzie są w niej prowadzone zajęcia przez kadrę fachowców z dzie-

dziny: socjoterapii, logopedii, informatyki oraz terapii sztuką.

Dzieci codziennie otrzymują możliwość skorzystania z dożywiania oraz wszechstronnej pomocy dydaktyczno-wychowawczej. Placówka współpracuje z lokalnymi instytucjami jak np.: Miejski Dom Kultury, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Fundacja „Motywacja i Działanie” oraz Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną.

Ogromne wsparcie i pomoc organizacyjną, jakie my jako modelarze uzyskujemy od TPD przy realizacji Festiwalu są bezcenne. Dzięki nim tak, jak i dzięki naszemu modelarskiemu zaangażowaniu Festiwal odbywa się już dziewiąty raz i rozwija się dalej pretendując do grona jednej z większych imprez modelarskich w Polsce.

Z okazji 100-lecia istnienia Towarzystwa Przyjaciół Dzieci najserdeczniejsze życzenia kolejnych 100 lat owocnej działalności oraz wielu sukcesów składają modelarze z grupy "Szczeciński Paprykarz Modelarski".

Patrycja Peters,

Placówka Specjalistyczna TPD nr 3, Świnoujście

Szczeciński Paprykarz Modelarski

Działalność Rzecznika Praw Dziecka TPD w Szczecinie

Idea powołania Rzecznika Praw Dziecka w strukturach Towarzystwa Przyjaciół Dzieci wynika z historii i doświadczeń tej organizacji w promowaniu i chronieniu praw dziecka. Kolejnym czynnikiem sprawczym stała się luka czasowa pomiędzy decyzją o likwidacji stanowisk Rzeczników Praw Ucznia przy kuratoriach oświaty, a konstytucyjnym zapisem i powołaniem Rzecznika Praw Dziecka Rzeczypospolitej Polskiej.

Celem zwiększenia efektywności działań Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w egzekwowaniu praw dziecka, a także pomocy rodzinom w wypełnianiu ich obowiązków wobec dzieci, z mocy Statutu TPD ustanowiono, a następnie powierzono mi stanowisko Rzecznika Praw Dziecka Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Szczecinie. Terenem mojego Działania jest byłe województwo szczecińskie oraz powiat choszczeński i myśliborski. Rzecznik Praw Dziecka TPD stoi na straży praw dziecka, określonych w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, Konwencji Praw Dziecka i innych przepisach prawa dotyczących dzieci. Rzecznik w swej pracy kieruje się przede wszystkim poszanowaniem odpowiedzialności, praw i obowiązków rodziców, a w szczególności: prawa do życia i ochrony zdrowia, prawa do wychowania w rodzinie, prawa do nauki, prawa do godziwych warunków socjalnych oraz prawa do wypoczynku.

Podejmuję działania, mając na uwadze przede wszystkim zapewnienie dziecku pełnego i harmonijnego rozwoju, z poszanowaniem jego godności i podmiotowości. Podejmuję je w odpowiedzi na zgłoszony do mnie pisemny wniosek, po otrzymaniu którego rozwiązuję problem samodzielnie lub zwracam się o pomoc w załatwieniu sprawy przez inne organy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci. Zdarza się, że przekazuję sprawę według jej właściwości do innych organizacji lub instytucji. Czasem działaniami „wymuszam” niejako na innych instytucjach i organizacjach, a także organach władzy publicznej i samorządowej podjęcie działań z zakresu przysługujących im kompetencji.

Jest sprawą oczywistą, że jako Rzecznik Praw Dziecka Towarzystwa Przyjaciół Dzieci nie mam takich kompetencji, jak Rzecznik Praw Obywatelskich oraz konstytucyjny Rzecznik Praw Dziecka. W powszechnie obowiązujących aktach nie ma zapisów na Temat Rzecznika Praw Dziecka TPD. Formy jego działania tworzyły się wobec tego niejako w „ferworze walki”. Są to samodzielne wypracowywane wzorce postępowania. Jednak Rzecznik, a także jego współpracownicy, obowiązani są stosować pewne kanony, dzięki którym łatwiej jest rozwiązywać problemy. Taką ścieżką postępowania jest mediacja, która pozwala w wielu sytuacjach uniknąć drogi sądowej. W związku z tym, że jestem mediatorem wpisanym na listę przy

Sądzie Apelacyjnym w Poznaniu, korzystam z tej formy rozwiązywania problemów. W czasie mediacji koncentruję się na tym, co każda ze stron uważa za sprawiedliwe, nie zaś na ścisłych przepisach, precedensach i regułach prawa. W sytuacji, gdy stronom zależy na porozumieniu, mediacja daje stosunkowo szybki i ostateczny wynik.

Pełniąc funkcję Rzecznika Praw Dziecka muszę za każdym razem prezentować się jako osoba empatyczna i dyskretna. W przeciwieństwie do rzeczników, mających umocowanie w Konstytucji i dysponujących całą rzeszą specjalistów, osobiście zapoznają się ze wszystkimi przypadkami. Jeśli nie powierzę ich załatwienia prawnikom Ośrodka Interwencyjno-Mediacyjnego, sama się nimi zajmuję. Ludzie, którzy się ze mną kontaktują, często są nieufni, spotkało ich w życiu wiele nieszczęść, zawodów i rozczarowań. Dlatego podczas spotkań zawsze staram się stwarzać atmosferę bezpieczeństwa i zaufania.

Interweniowałam w sprawach dotyczących dodatków pielęgnacyjnych na dziecko niepełnosprawne, dodatków stałych i rent rodzinnych. Wiele osób zgłaszających się do mnie o pomoc nie wiedziało o przysługujących im prawach. Spełniałam więc wobec nich funkcję edukacyjno-interwencyjną.

Wielokrotnie musiałam też interweniować w placówkach Służby Zdrowia. Interwencje te dotyczyły hospitalizowania pacjentów, niewłaściwego traktowania małego pacjenta przez personel medyczny oraz pomoc w procedurach dotyczących przydzielania dzieciom darmowych leków.

Rodzinne problemy, z którymi mam do czynienia w pracy dotyczą w szczególności ograniczonych praw do kontaktu z dzieckiem jednego z rodziców. W takich sytuacjach charakterystyczne staje się przenoszenie własnych konfliktów małżeńskich na dzieci, czynienie z nich karty przetargowej, elementem rozgrywki. Wówczas potrzebne są wielokrotne rozmowy z rodzicami, krewnymi i w końcu z samymi zainteresowanymi, czyli dziećmi. Choć pomoc przy rozwiązywaniu tego typu spraw stanowi jedno z moich najważniejszych zadań, przebieg mediacji wymaga od pracowników ośrodka zdecydowanie największego nakładu pracy. Tutaj nie wystarcza sporządzić pisma, porozmawiać z urzędem. Konieczny jest osobisty kontakt, tłumaczenie uczestnikom konfliktu dość oczywistych prawd (np. że dobro dziecka jest najważniejsze). W skrajnych przypadkach bywa tak, że jedna ze stron dochodzi do wniosku, iż Rzecznik zachowuje się w sposób stronniczy. Równie istotne w moim działaniu są kwestie dotyczące „sprawowania kontroli” nad toczącymi się przed Sądem Rodzinnym i Opiekuńczym postępowaniami dotyczącymi krzywdzenia dzieci. Szczególnie drastyczne przypadki dotyczyły molestowania seksualnego, kiedy ofiara – dziecko musiała któryś raz z kolei relacjonować przebieg wydarzeń.

Wielokrotnie interweniowałam w placówkach oświatowych, gdzie stosowano kary niezgodne ze statusem szkoły, niesprawiedliwie oceniano, gdzie występowały przypadki molestowania seksualnego itp. Podejmowałam również działania mające na celu pomoc wychowankom domów dziecka w usamodzielnianiu się. W takich przypadkach potrzebny był kontakt z organami administracji rządowej czy samorządowej. Ponadto zorganizowałam szereg spotkań na temat problemów dzieci z rodzin, w których nadużywano alkoholu, oraz szkoleń z zakresu praw dziecka. W ich wyniku nawiązałam bezpośredni kontakt z uczniami, którzy później skorzystali z mojej pomocy, pełnionej w charakterze Rzecznika Praw Dziecka TPD.

Lidia Dzwinka,
Rzecznik Praw Dziecka TPD w Szczecinie

Zachodniopomorskie TPD zapoczątkowało odrodzenie w ramach organizacji funkcji Rzecznika Praw Dziecka TPD. W 2001 r. przy ZW TPD w Szczecinie powołano pierwszego Rzecznika Praw Dziecka Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Szczecinie, i pierwszego w strukturach krajowych TPD, p. Lidie Dzwinkę pełniącą tę funkcję do czasu obecnego. W tym czasie powstał również Rodzinny Ośrodek Interwencyjno-Mediacyjny Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Szczecinie będący Placówką Specjalistyczną ukierunkowaną na pomoc rodzinie przeżywającej trudności, często głęboko dysfunkcyjnej, której dyrektorem jest Rzecznik Praw Dziecka TPD, p. Lidia przy wsparciu Piotra Dzwinki oraz prawnika Katarzyny Jaworskiej-Ackiewicz.

W 2018 r. w Ośrodku przeprowadzono ponad 215 interwencji obejmując opieką ponad 160 uczestników.

Zygmunt Pyszkowski,
prezes TPD ZOR w Szczecinie

Działalność Towarzystwa w regionie

Byłabym ogromną egoistką i egocentryczką, gdybym poniższy artykuł poświęciła tylko swojej osobie oraz mojej 20-letniej przygodzie życiowej związanej z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci. Dlatego też chciałabym przede wszystkim podziękować osobom, które pozwoliły mi "zakochać się w działalności TPD". Pierwszą osobą na ręce, której kieruję swoje podziękowania jest prezes TPD ZOR Zygmunt Pyszkowski, który ze szczególną powagą oraz zainteresowaniem przyjął na umówione spotkanie dwie "nakręcone" studentki II roku pedagogiki, mające wizję tworzenia placówek w miejscu zamieszkania czyli na terenie gminy Dobrzany. Z całego serca szczególnie dziękuję Olimpij Piątkowskiej (druga studentka), za cudowne choć trudne początki, wspomniałam terapeutom Elżbiecie i Ryszardowi Jamroży za wsparcie i profesjonalizm. A był to 1999 r. i wtedy (przynajmniej w Dobrzanych) wszystko się zaczęło...

Dziś dzięki dziesiątkom zaangażowanych wychowawców, terapeutom, samorządowcom, rodzicom, wolontariuszom na terenie samej gminy Dobrzany prowadzimy 11 Placówek Wsparcia Dziennego TPD. Jesteśmy niemalże we wszystkich sołectwach. Jest to ogromny sukces wynikający z potrzeb środowiskowych i wiem, że sołectwa nie wyobrażają sobie codziennej egzystencji lokalnej bez Placówek TPD. Jednak podobnych historii na przełomie minionych 100 lat, które przysłużyły się tworzeniu struktur TPD oraz różnorodności rozwiązań partycypacji z władzami wojewódzkimi, powiatowymi, miejskimi oraz gminnymi jest przynajmniej tysiąc w skali kraju.

Dlatego też zacząć od najważniejszej kwestii jaką jest sama idea powstania Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, które powstało 1919 r. z inicjatywy S. Sempołowskiej, w ramach PPS, dla rozwoju działalności na rzecz dzieci robotniczych oraz sierot powojennych.

Natomiast w Szczecinie Towarzystwo swą działalność rozpoczęło 23 września 1945 r. Celem Towarzystwa jest troska o jakość warunków życia dziecka, wszechstronny rozwój, zdrowie, bezpieczeństwo, podmiotowość i godność, równość szans życiowych. Zadania swoje Towarzystwo realizowało i realizuje m.in. poprzez: tworzenie społecznego ruchu na rzecz pomocy dzieciom i ich rodzicom, ochronę dzieci przed złym traktowaniem, dyskryminacją oraz wszelkimi formami przemocy, wykorzystywaniem i krzywdzeniem, łagodzeniem skutków ubóstwa rodzin wychowujących dzieci i zapobieganiem ich marginalizacji, wyrównywaniem startu i szans życiowych dzieci niepełnosprawnych i przewlekle

chorych, upowszechnianiem i ochroną praw dziecka. Dziś wiem, że ma to swój ponadczasowy wymiar.

Od początku lat 90. zaczęto powoływać Środowiskowe Ogniska Wychowawcze Towarzystwa Przyjaciół Dzieci. Od 1997 r. Ogniska nabrały nowego kształtu, wykorzystując przez ówczesny Zarząd Wojewódzki TPD Ustawę o systemie oświaty, umożliwiającą rejestrowanie niepublicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych, a tym samym możliwość dofinansowania z budżetu oświaty i samorządów. W 1999 r. łącznie funkcjonowały 43 ogniska z tego 15 w okręgu koszalińskim i 28 w szczecińskim.

Metody pracy Ognisk są wciąż doskonałe. Dziś Ogniska to nie tylko placówki opiekuńczo-wychowawcze, ale także profilaktyczno-resocjalizacyjne. Praca z dziećmi i młodzieżą odbywa się w ich środowisku, bez odrywania dziecka od rodziny. Wszystkie podejmowane przez nas działania mają na celu poprawę jakości życia dziecka. W Ognisku dziecko znajduje pomoc przy odrabianiu lekcji, ciekawą ofertę spędzenia czasu wolnego. Ale nie tylko. Przywiązujemy dużą wagę do współpracy z rodziną naszych podopiecznych. Dlatego też opracowujemy i wprowadzamy w życie programy pomocy środowiskowej. Pedagog rodzinny ma być łącznikiem między Ogniskiem, rodziną, szkołą, instytucjami oraz ma pomagać w organizowaniu wspólnej pracy dla dobra dziecka, a przede wszystkim pracować z rodziną. Ponadto koncentrujemy się przede wszystkim na indywidualnych kontaktach z dziećmi, aby zależnie od potrzeb organizować pomoc. Organizujemy różne formy zajęć również o charakterze terapeutycznym tj.: socjoterapia, Aflatoun, warsztaty z terapeutami dla rodzin podlegającym pedagogom rodzinnym. Realizujemy szereg projektów jak np.: „Dziecko w domu – należne miejsce”, „Marzenia się spełniają”, „Nasze Kawiarenki”, w ofercie mamy także różne warsztaty: wokalne, taneczne, teatralne, plastyczne, sportowe itp.

Dzięki takiemu podejściu oraz podejmowaniu rozmaitych ważnych zadań i koordynowaniu działań w środowisku tworzymy partnerstwo i jesteśmy współrealizatorem wielu ważnych projektów lokalnych. Przez co zmieniamy te najmniejsze środowiska i chronimy przed wykluczeniem społecznym. System opiekuńczo-wychowawczy realizowany w Placówkach powinien być bardziej upowszechniany, głównie poprzez zwiększenie liczby Placówek Wsparcia Dziennego służących dzieciom i ich rodzinom, odpowiednio do wyzwań XXI wieku i obecności Polski w Unii Europejskiej. Ale chociaż ten postulat jest wielokrotnie powtarzany, to jego realizacja wciąż napotyka na przeszkody, a szkoda...

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci aktualnie współpracuje z samorządami gminnymi, powiatowymi w realizacji ich zadań własnych, takich jak: prowadzenie Placówek Wsparcia Dziennego, punktów przedszkolnych, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i wobec dziecka. Bezpośrednio podpisano umowy z 11 samorządami powiatowymi oraz z samorządami gminnymi tj.: Miasto Szczecin, Łobez, Police, Nowe Warpno, Kołbaskowo, Gryfino, Ińsko, Golczewo, Kamień Pomorski,

Świnoujście, Trzebiatów, Dobrzany, Suchań, Maszewo, Stargard, Marianowo, Świerżno, Dolice, w niedługim czasie dołączy także Chociwel.

Od 2002 r. Zachodniopomorski Oddział Regionalny TPD uzyskał osobowość prawną, a tym samym stał się samodzielną pozarządową organizacją. Stan organizacji Zachodniopomorskiego Oddziału na dzień dzisiejszy przedstawia się następująco: 18 oddziałów terenowych (powiatowe, miejskie, gminne), 180 Kół z ogólną liczbą 6303 członków TPD, 88 Środowiskowych Ognisk Wychowawczych, 5 Specjalistycznych Placówek Wsparcia Dziennego, 43 Przedszkola i Punkty Przedszkolne dla dzieci 3-5 lat, 1 Specjalistyczny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla dzieci upośledzonych w stopniu lekkim i znacznym w Myśliborzu, 1 Placówka Opiekuńczo-Wychowawczo-Terapeutyczna w Koszalinie, 12 Specjalistycznych Kół Samopomocowych dla dzieci chorych i niepełnosprawnych, 4 Ośrodki Specjalistyczne: Rodzinny Ośrodek Interwencyjno-Mediacyjny TPD w Szczecinie, Ośrodek Wsparcia Rodziny TPD w Połczynie Zdroju, Ośrodek Metodyczno-Szkoleniowy TPD w Szczecinie, Ośrodek Metodyczny KKWR Filia Koszalin, 5 Rzeczników Praw Dziecka, 43 Punkty Poradnictwa Rodzinnego.

Środki finansowe i materialne na działalność Towarzystwo pozyskiwało i pozyskuje się m.in. ze składek członków fizycznych i prawnych, zbiorów publicznych, darowizn, odpłatności, subwencji, dotacji i zadań zleconych. W odrodzonym TPD doszły jeszcze np. wpływy z państwowych funduszy celowych, 1% odpisu na rzecz organizacji pożytku publicznego, konkursu ofert na realizację zadań publicznych oraz funduszy UE. Od osób fizycznych TPD pozyskuje także dary rzeczowe.

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci jest organizacją, która z powodzeniem już od 100 lat dba o dzieci, podejmując szereg działań w celu pomocy dzieciom o słabej sytuacji materialnej i tych dobrze sytuowanych, gdzie rodzice nie mają czasu. Stosując różnicowane metody w pracy z dzieckiem jesteśmy gwarantem dobrego współwychowywania kolejnych pokoleń. Podsumowując mogę stwierdzić także, że TPD jest organizacją, która daje szansę wielu młodym ludziom na lepsze życie i rozwój, a niekiedy staje się jedyną alternatywą.

Jestem prawdziwą szczęściarą i dziękuję losowi, że postawił na mojej drodze tak wspaniałą organizację i praca dla takiej ideologii jest dla mnie zaszczytem.

Roksana Janowicz,
kierownik TPD Dobrzany

TPD pomaga dzieciom chorym na fenyloketonurię

Przy Towarzystwie Przyjaciół Dzieci od początku tworzono Koła Pomocy Dzieciom chorym na różnego rodzaju choroby, choroby, które utrudniały życie dzieciom jak i ich opiekunom, dla dzieci które należało otoczyć opieką i wsparciem.

Oprócz kół zrzeszających rodziców z niepełnosprawnością, powstało Koło Pomocy Dzieciom na Diecie Bezglutenowej, którego działaczem był **Andrzej Wyszkowski**. Powodem utworzenia koła był brak żywności bezglutenowej na rynku, co powodowało zagrożenie życia dla chorych dzieci. Najważniejszym wówczas zadaniem działaczy było zdobywanie specjalistycznej żywności. Skala problemu była duża. Tylko w kole szczecińskim w 1989 r. było 356 członków. Podobnie w innych kołach działających w miastach powiatowych województwa szczecińskiego.

W początkowym okresie jedynym realnym ratunkiem była pomoc zagraniczna. Działacze koła doskonale zdawali sobie sprawę, że to nie załatwi problemu, dlatego też domagali się, aby uruchomiono krajową produkcję żywności bezglutenowej. Dzięki zbiorowym wysiłkom kół w całym kraju, w tym szczecińskiego, udało się. W Gdańskich Zakładach Spożywczych rozpoczęto produkcję sproszkowanej mieszanki bezglutenowej.

W 1988 r. Powstało Koło Dzieci Chorych na Fenyloketonurię. W 1998 r. Do wyróżniających się swoją działalnością i oddaniem zaliczyć można **Bogusławę Łukaszkę** i **Zbigniewa Andrzejewskiego**. Podobnie jak w przypadku Koła Pomocy Dzieciom na Diecie Bezglutenowej najważniejszym działaniem było pozyskiwanie odpowiednich produktów żywnościowych dla dzieci z tą chorobą metaboliczną. Koło we współpracy z lekarzami organizuje sympozja, zloty i seminaria z udziałem rodziców. Tematem jest choroba i metody jej łagodzenia poprzez odpowiednie odżywianie.

Opracowała **Magdalena Wilk** na podstawie materiałów archiwalnych TPD ZOR w Szczecinie.

Realizacja projektów unijnych

Zrealizowane projekty z Europejskiego Funduszu Społecznego:

2006-2007 Podaj dalej, projekt szkoleniowy,
2007-2008 Wiejskie Ogniska Przedszkolne, 41 punktów przedszkolnych,
2008 Integracyjny Turniej Rodzinny, teren województwa zachodniopomorskiego,
2009 Szansa dla każdego, Gmina Stargard Szczeciński,
2009 Punkt edukacji w Darżu, Gmina Maszewo,
2009 Reaktywacja w Naszej wsi, Gmina Stargard Szczeciński,
2009 Aktywne Strzyżno, Gmina Stargard Szczeciński,
2009 Nasza Mała Ojczyzna Barzkowice, Gmina Stargard Szczeciński,
2009 Europejska Iskierka Integracji, projekt finansowany z Funduszy Norweskich,
2009-2011 Program Do samodzielności z Trisomią, projekt PFRON,
2009-2011 Kierunek Europejskie Przedszkola, Gmina Stargard Szczeciński,
2010-2013 Zwiększenie dostępu do poradnictwa prawnego i obywatelskiego w województwie zachodniopomorskim, który zapewnia bezpłatne poradnictwo prawne i obywatelskie, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej,
2011 Akademia przedszkolaka w Stawnie, Gmina Goleniów,
2012 Klub Malucha Kubuś i Przyjaciele w Cieszynie, Gmina Węgorzyno,
2012 Polsko-niemiecka integracja, INTERREG IV A.

Zrealizowane projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki:

2012-2015 Przedszkole Słoneczko w Koszewie, Gmina Stargard Szczeciński,
2013-2015 Nasze przedszkola w Gminie Węgorzyno w Cieszynie, Mieszewie, Sielsku,
2013-2015 Z pola do przedszkola w Rzeplinie, Gmina Dolice,
2013-2015 Idą przedszkolaki w Krapielu, Gmina Stargard Szczeciński,
2013-2015 Dokąd idziesz-do przedszkola w Wapnicy, Gmina Suchań,
2013-2015 Pędź do Przedszkola Sowy w Sownie i Pęzinie, Gmina Stargard Szczeciński.

*Agnieszka Witkowska-Kostaś,
Zarząd Wojewódzki TPD ZOR w Szczecinie*

www.tpd.szczecin.pl

PODARUJ 1% PODATKU

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci

Zachodniopomorski Oddział Regionalny

KRS 0000133561

Szkolne Koła TPD - kreowanie przyszłości

Szkolne Koła TPD stanowią ważną bazę Towarzystwa, które w tym roku obchodzi 100 rocznicę istnienia. W naturalnym środowisku dzieci, jakim jest szkoła najlepiej można dostrzec ich różnorodne potrzeby oraz organizować pomoc. Ważne jest również oddziaływanie wychowawcze, takie jak: uczenie wrażliwości na potrzeby innych, podejmowanie wspólnych działań, które stanowi podstawę do działalności Szkolnych Kół. Włączanie się Szkolnych Kół TPD do działań w środowisku oraz dostrzeganie potrzeb stanowi nieodłączną część naszych działań. Tradycją już stały się kiermasze świąteczne i okazjonalne. Wykonane przez uczestników Kół prace znajdują wielu nabywców, wzbogacając fundusze Koła. Ponadto stałe obchody Dnia Matki czy Dnia Chłopaka, okraszone programem artystycznym, skutecznie popularyzują twórczość dzieci. Organizowana przez nas pomoc charytatywna (np. paczki) trafiają do potrzebujących rodzin. Rozgrywki sportowe, wystawy, prace plastyczne, spotkania z ciekawymi ludźmi to niektóre z przedsięwzięć Kół w pracy na codzień. Zapoczątkowano nawiązanie współpracy Kół z Placówkami Wsparcia Dziennego, np. na Osiedlu Majowym. Dużym powodzeniem wśród dzieci cieszą się konkursy plastyczne, ostatnio odbyły się "Pomagam kolegom, koleżankom" oraz "Razem możemy więcej".

Szczególne podziękowania za realizowane działania należą się opiekunom Szkolnych Kół: CKS2 - Frączak Iza, SP3 - Agata Wasikowska, SP5 - Anna Jakubiak, SP7 - Katarzyna Jurkowska, SP9 - Małgorzata, SP14 - Anna Wróblewska, SP16 - Dorota Ślęzyk, SP24 - Dorota Sagan, SP28 - Teresa Jastrzybska, SP37 - Agnieszka Pacholczyk i Małgorzata Antczak, SP45 - Joanna Bugiel, SP59 - Edyta Hnat, SP74 - Ewa Tryf, SP Mierzyn - Katarzyna Lewandowska. W uznaniu zasług Zachodniopomorskie TPD przyznało Honorową Odznakę "Przyjaciela Dziecka" opiekunowi Koła w SP37 Agnieszce Pacholczyk oraz dyrektorom szkół: SP7 Teresie Violica i SP74 Małgorzacie Łabuń.

*Róża Uścińciewicz,
koordynator Szkolnych Kół TPD w Szczecinie*

100 lat Towarzystwa Przyjaciół Dzieci oraz 25 lat Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego TPD w Myśliborzu

ciąg dalszy ze str. 7.

Wychowawcy grup wychowawczych utrzymują ścisły kontakt z rodzicami (opiekunami) wychowanków i nauczycielami szkoły w celu zorganizowania jednolitych oddziaływań rewalidacyjnych. Wychowanek grup wychowawczych ma zapewnioną opiekę całodobową, wyżywienie, możliwość korzystania z gabinetów, świetlic i sypialni, placu zabaw, stołówki. Wychowankowie realizują zadania wychowawcze w grupach, a przy doborze dzieci do grup wychowawczych bierze się pod uwagę ich wiek, w każdej grupie pracuje jeden wychowawca. W Ośrodku obowiązuje ramowy rozkład dnia uwzględniający higieniczny i zdrowy tryb życia. Opiekę nocną sprawują wychowawcy Ośrodka.

Nauczyciele i wychowawcy Ośrodka wprowadzili w życie wychowanków stałe uroczystości o charakterze wychowawczym i kulturalnym. Są to uroczyste rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego, Narodowe Święto Niepodległości, Dzień Edukacji Narodowej, Andrzejki, Mikołajki, Wigilia szkolna, Pierwszy Dzień Wiosny, Dzień Dziecka, Dzień Sportu, Dzień Ziemi, Dzień Absolwenta oraz urodziny wychowanków. Takie powtarzające się regularnie uroczystości uczą naszych podopiecznych godnego zachowania, budują poczucie wspólnoty społeczności ośrodkowej oraz wzmacniają więzi między rówieśnikami i pracownikami, umożliwiają nabywanie umiejętności rozróżniania i pielęgnowania uczuć koleżeństwa, przyjaźni i miłości, a także wskazują różne możliwości zabawy i rozrywki.

Zgodnie uważamy, że osoba niepełnosprawna powinna w pełni uczestniczyć w życiu rodzinnym, społecznym, zawodowym i kulturalnym. Powinna zatem mieć właściwe miejsce w rodzinie, szkole, zakładzie pracy, społeczności lokalnej na miarę indywidualnych możliwości. W wyniku doświadczeń wyniesionych z wieloletniej pracy możemy stwierdzić, że podejmowane przez nas działania w kwestii integracji ze środowiskiem pozaszkolnym przynoszą naszym wychowankom niewspółmierne korzyści. I nie tylko naszym wychowankom. Jak twierdzą współpracujący z nami nauczyciele, pedagodzy i pracownicy innych placówek wnoszą wiele dobra w życie ludzi zdrowych. Głównym celem jest integracja uczniów niepełnosprawnych z dziećmi i młodzieżą pełnosprawną, a cele szczegółowe zakładają uczenie osoby niepełnosprawnej czynnej akceptacji swojego stanu: podnoszenie samooceny, pomoc w dostrzeżeniu swojej wartości, przysposobienie jednostki niepełnosprawnej do życia w świecie ludzi zdrowych: kształtowanie prawidłowych postaw i zachowań,

rozwijanie umiejętności kontaktu emocjonalnego, kształtowanie pozytywnych cech osobowości, takich jak: otwartość, spontaniczność, zaufanie. Realizując zamierzone cele nawiązaliśmy współpracę z wieloma placówkami i instytucjami na terenie miasta, gminy, a nawet województwa. Placówkami tymi są: Szkoła Podstawowa w Golenicach, Szkoła Podstawowa nr 3 w Myśliborzu, Gimnazjum Publiczne w Myśliborzu, Przedszkola Publiczne na terenie miasta, Biblioteka Publiczna w Myśliborzu, Muzeum Pojezierza Myśliborskiego, Środowiskowy Dom Samopomocy w Myśliborzu i wiele innych. Trudno wymienić wszystkie spotkania, które miały miejsce na przestrzeni tych dwudziestu pięciu lat, było ich mnóstwo, a spotykaliśmy się z różnych okazji: wspólnie braliśmy udział w przedstawieniach teatralnych, bawiliśmy się m.in. podczas Andrzejek, Mikołajek, Zabaw Noworocznych, Dnia Dziecka, wspólnie rywalizowaliśmy podczas imprez sportowych. Podsumowując te działania, stwierdzić należy, że najistotniejsze jest to, aby stwarzać sytuacje do uczenia się i nabywania postaw, wskazywać możliwości bezpośredniego poznawania świata, tak organizować zajęcia, by na długo zapadły w pamięci uczniów.

Placówka nasza prowadzi także szerokie działania jeśli chodzi o pracę opiekuńczą skierowaną w stronę naszych podopiecznych. Działalność opiekuńcza sprowadza się do zapewnienia wychowankom pełnego bezpieczeństwa podczas nauki i pracy odpowiadającego przepisom sanitarno-epidemiologicznym oraz właściwego stanu technicznego. Dzieciom i młodzieży przebywającej w Placówce zapewnia się stosownie do potrzeb odpowiednie warunki niezbędne do realizacji zadań związanych z terapią, kształceniem, wychowaniem, opieką i rewalidacją, odpowiednie warunki lokalowe, wyżywienie dostosowane do potrzeb rozwojowych dziecka wg ustalonych norm żywieniowych.

Jednym z zadań, jakie postawiliśmy sobie do realizacji jest pomoc rodzinom naszych wychowanków w organizacji i przeprowadzeniu wyjazdu na turnusy rehabilitacyjno-wypoczynkowe. Oczywiście realizacja tego przedsięwzięcia uzależniona jest w dużej mierze od dofinansowania udzielanego przez PFRON. My, jako Ośrodek, pomagamy rodzicom naszych pociech w zorganizowaniu takowego wyjazdu poprzez pomoc w wyborze odpowiedniego ośrodka rehabilitacyjnego, skompletowaniu dokumentacji, zorganizowaniu transportu, zapewnieniu opieki tym uczniom, którzy z różnych względów nie mogą pojechać pod opieką swojego rodzica. Wiele w tym dwudziestopięcioletniu było takich wyjazdów, a każdy zapadł na trwałe w pamięci i każdy przyczynił się do poprawy zdrowia psychicznego i fizycznego naszych wychowanków. Dzięki tym wyjazdom nasi uczniowie mieli szansę zobaczyć wiele nowych miejsc, byliśmy w Sarbinowie, Muszynie, Dąbkach, Dziwnówku, Dźwirzynie, Międzywodziu, Jarosławcu, Świeradowie Zdroju, Łądku Zdroju. Każdy uczestnik wraca zawsze w pełni usatysfakcjonowany i wypełniony przeświadczeniem, że zrobiono wszystko, by właśnie jemu pomóc. Wszyscy pracownicy naszej Placówki oraz rodzice wychowanków uważają, że wyjazdy takie są wspaniałym dopełnieniem i wsparciem dla codziennej pracy dydaktycznej, opiekuńczej i wychowawczej, mającej na celu

zapewnienie harmonijnego rozwoju naszych wychowanków.

Kolejne następujące po sobie reformy systemu edukacji spowodowały zwiększone zainteresowanie metodami naprawy sytuacji oświaty. Jedną z nich jest obecna w praktyce wielu szkół, także naszej ewaluacja wewnętrzna. Ewaluacja ma na celu próbę ustalenia poziomu spełniania przez szkołę wymagań. Wielokrotnie badaliśmy różne dziedziny życia Placówki, w tym także obszary dotyczące zadań opiekuńczych i wychowawczych Ośrodka.

Celem ewaluacji jest poszerzenie wiedzy o szkole, o własnej pracy, aby dała ona podstawę do planowania rozwoju Placówki. Stąd też dzięki prowadzonej przez Radę Pedagogiczną naszego Ośrodka ewaluacji, nie tylko tworzymy własną koncepcję pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, ale też dbamy o jej właściwą realizację.

W Ośrodku zatrudnionych jest w chwili obecnej 10 pedagogów o wysokich kwalifikacjach zapewniających spełnianie przez naszą Placówkę wymogów prawa oświatowego.

Wspomnieć należy również o pracownikach administracji i obsługi, którzy również posiadają przygotowanie i dysponują dużym doświadczeniem.

Uczniom oraz uczestnikom zajęć w naszej Placówce, zapewniamy zajęcia integracji sensorycznej w salach wyposażonych w najnowszy sprzęt oraz w sali doświadczenia świata, zajęcia z logopedą oraz neurologopedą, zajęcia z pedagogami specjalnymi, zajęcia metodą Montessori, zajęcia z pedagogami rewalidacji, zajęcia fizyczne na sali gimnastycznej, zajęcia z oligofrenopedagogami, zajęcia z psychologiem, zajęcia muzyczne oraz rytmikę, zajęcia z korektorem wad postawy, zajęcia z komunikacji alternatywnej makaton, terapię ruchową, zajęcia metodą ruchu rozwijającego Weroniki Sherborne, zajęcia sensoplastyki.

Największymi problemami Placówki w dniu dzisiejszym są: zbyt mała baza lokalowa oraz zmniejszająca się ilość wychowanków. Jeśli chodzi o bazę to ratujemy się wynajmem pomieszczeń dla szkoły ponadpodstawowej i na zajęcia integracji sensorycznej, w ramach własnych środków staramy się przystosować posiadane pomieszczenia do prowadzenia zajęć i rewalidacji. Większym problemem jest coraz mniejsza ilość wychowanków, która spowodowana jest powstawaniem nowych placówek specjalnych.

Mimo to pozytywnie patrzymy w przyszłość ...

Piotr Rampala,
dyrektor Specjalnego Ośrodka
Szkolno-Wychowawczego TPD w Myśliborzu

"Wśród Nas" - Pismo Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorskiego Oddziału Regionalnego w Szczecinie

Wydawca: TPD ZOR w Szczecinie, 70-415 SZCZECIN, Al. Papieża Jana Pawła II 42/U9

www.tpd.szczecin.pl e-mail: zarzad@tpd.szczecin.pl, Druk: www.stolgraf.pl

Redaguje: Zespół, Redaktor naczelny: Magdalena Wilk, Redakcja: redakcja@tpd.szczecin.pl

ISSN 1643-3440

